

VALGAMAA KUTSEÕPPEKESKUSE ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm		Transporditehnika				
Õppekava nimetus		Sõiduautotehnik				
		Cartechnician				
Õppekava kood EHS-es		131737				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		X				
Õppekava maht: 180 EKAP						
Õppekava koostamise alus: Autoerialade riiklik õppekava. Haridus- ja teadusministri määrus nr 41 (30.06.2014). Kutsestandard mootorsõidukitehnik, tase 4. Transpordi ja Logistika KN otsus 11 (17.01.2013). Kutseharidusstandard. VV määrus nr 130 (26.08.2013). Kutsestandard mootorsõidukitehnik, tase 4. Transpordi ja Logistika KN otsus 20/06.02.2015						
Õppekava õpiväljundid: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised, oskused ja hoiakud, mis on vajalikud tööks sõiduautotehniku erialal, ning on avatud koostööle, ja luuakse eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks. Pärast õppekava läbimist õpilane: omab sõiduautotehniku töös vajalikke üldteadmisi ja tööoskusi; kontrollib ja hindab töötulemuse vastavust remondijuhise nõuetele; tunneb ja järgib keskkonnaohutuse nõudeid; mõistab meeskonnatöö vajalikkust ning suhtleb meeskonnakaaslastega korrektselt; kasutab remondimaterjale ja varuosasid säästlikult; hangib, kasutab, töötleb ja säilitab tööalast infot, kasutades infotehnoloogilisi vahendeid ja erinevaid andmebaase; kasutab arvutit tasemel nii erialaselt kui elus edukalt toimetulekuks; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta ning kavandab oma karjääri; mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult; suhtleb õpitavas võõrkeeles iseseisva keelekasutajana; kasutab oma matemaatikateadmisi nii erialaselt kui elus edukalt toimetulekuks; mõistab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid; mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid ja lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest; kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.						
Õppekava rakendamine: Statsionaarne õpe						
Nõuded õpingute alustamiseks: Õpinguid saavad alustada põhiharidusega isikud või põhihariduseta isikud, kes on vähemalt 22-aastased ja kellel on põhiharidusele vastavad kompetentsid.						
Nõuded õpingute lõpetamiseks: Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel.						
Õpingute läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid: Õppekava õpiväljundite saavutamisel täismahus omandatakse kutsele "Sõiduautotehnik, tase 4" vastavad kompetentsid.						
Õpingute osalisel läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid: Õppekava moodulite 1 ja 2 õpiväljundite saavutamisel omandatakse osakutsele "Mootorsõiduki kere, sisustuse ja pealisehituse ülddiagnostika, hooldus ja remont, tase 4" vastavad kompetentsid. Õppekava moodulite 1 ja 3 õpiväljundite saavutamisel omandatakse osakutsele "Mootorsõiduki mootori ülddiagnostika, hooldus ja remont, tase 4" vastavad kompetentsid. Õppekava moodulite 1 ja 4 õpiväljundite saavutamisel omandatakse osakutsele "Mootorsõiduki jõuülekanne ülddiagnostika, hooldus ja remont, tase 4" vastavad kompetentsid. Õppekava moodulite 1 ja 5 õpiväljundite saavutamisel omandatakse osakutsele "Mootorsõiduki elektriseadiste ja mugavussüsteemide ülddiagnostika, hooldus ja remont, tase 4" vastavad kompetentsid. Õppekava moodulite 1 ja 6 õpiväljundite saavutamisel omandatakse osakutsele "Mootorsõiduki juhtimisseadmete ja veermiku						

ülddiagnoos, hooldus ja remont, tase 4" vastavad kompetentsid.

Õppekava moodulite 1 ja 7 õpiväljundite saavutamisel omandatakse osakutsele "Mootorsõiduki kliimaseadmete (sõitjateruumi soojendus-, ventilatsiooni- ja jahutusseadmete) ülddiagnoos, hooldus ja remont, tase 4" vastavad kompetentsid.

Osakvalifikatsioonid:

Puuduvad

Lõpetamisel väljastatavad dokumendid:

Lõputunnistus koos hinnetelehega

Õppekava struktuur

Põhiõpingute moodulid (123 EKAP)

<i>Nimetus</i>	<i>Maht</i>	<i>Õpiväljundid</i>
Sõiduautotehnika alusteadmised	30 EKAP	Omab ülevaadet sõiduautotehnika kutsesest, eriala õppekava ülesehitusest ning õppe- ja praktikakorraldusega seonduvast. Tunneb mootorsõidukite ajalugu, liigitust ja arengusuundi. Tunneb sõiduauto ja selle lisaseadmete üldist ehitust, tööpõhimõtteid, kasutusalasid, hooldusel ja remondil kasutatavaid materjale ning nende töötlemistehnoloogia aluseid. Loeb tehnilisi jooniseid ja skeeme, tunneb tingmärke, joonistab eskiise ning tunneb tehnilise mõõtmise põhialuseid. Tunneb mehaanika, elektrotehnika, pneumaatika ja hüdraulika aluseid ja masinaelemente. Tunneb ja kasutab erialast terminoloogiat nii eesti kui inglise keeles.
Sõiduauto kere ja sisustuse seisundi hindamine, hooldus ja remont	4 EKAP	Tunneb sõiduauto kerele ja sisustusele esitatavaid hoolduse ja tehnonõudeid. Hindab sõiduauto kere ja sisustuse seisundit. Peseb, puhastab ja hooldab säästlikult sõiduauto kere välis- ja sisepindasid ning nende komponente. Arvestab töös kasutatavate kemikaalide mõju inimese tervisele ja keskkonnale. Osandab ja koostab sõiduauto kere ja sisustust, kasutades sobivat tehnoloogiat. Markeerib ja ladustab sõiduautode osandatud detaile. On valmis füüsilist pingutust nõudvaks tööks.
Mootori hooldus, diagnostika ja remont	6 EKAP	Liigitab mootoreid ehituse, tööpõhimõtte ja kasutatava energiaallika järgi. Tunneb sisepõlemismootorite, hübriidja elektriagamite ehitust ja tööpõhimõtet. Teeb hooldusjuhise kohaselt sisepõlemismootori hooldustöid. Hindab töötava sisepõlemismootori tehnilist seisundit ja teeb selleks vajalikud mõõtmised ning võrdleb mõõdetud parameetreid tehniliste andmetega. Remondib sisepõlemismootori vastavalt remondijuhisele. Kasutab töötamisel ergonoomilisi töövõtteid. On valmis füüsilist pingutust nõudvaks tööks.
Jõuülekanne hooldus, ülddiagnoos ja remont	4 EKAP	Tunneb jõuülekanne ehitust ja tööpõhimõtet. Teostab hooldusjuhise kohaselt jõuülekanne hooldustöid. Hindab jõuülekanne tehnilist seisundit. Määrab vea põhjuse ja valib remondimeetodi. Teostab jõuülekanne remondi vastavalt remondijuhisele. On valmis füüsilist pingutust nõudvaks tööks.
Elektriseadiste ja mugavussüsteemide hooldus, ülddiagnoos ja remont	4 EKAP	Tunneb elektriseadiste ehitust, mugavussüsteeme ning nende tööpõhimõtteid. Tuvastab elektriseadiste ja mugavussüsteemide tehnilise seisundi. Loeb elektriskeeme, mõõdab ja salvestab elektrisignaale ja tuvastab rikke põhjuse. Hooldab ja vahetab elektriseadiseid, mugavussüsteeme ja nende komponente, aktiveerib andureid ja täitureid. On valmis füüsilist pingutust nõudvaks tööks.
Juhtimisseadmete ja veermiku hooldus, ülddiagnoos ja remont	4 EKAP	Tunneb juhtimisseadmete ja veermike ehitust, liigitust ning nende esitatud tehnilisi nõudeid. Tunneb juhtimisseadmete ja veermiku hoolduse, diagnoosimise ja remondi tehnoloogiaid. Hooldab ja remondib juhtimissüsteeme ning veermikke. Diagnoosib ning seadistab juhendi alusel juhtimissüsteeme ja veermikke. On valmis füüsilist pingutust nõudvaks tööks.
Kliimaseadmete (soojendus-, ventilatsiooni- ja jahutusseadmete) hooldus, ülddiagnoos ja remont	1 EKAP	Tunneb mootorsõidukite kliimaseadmete ehitust ja tööpõhimõtet. Tunneb külmaaineid sisaldavate mahutite käitlemisalaseid nõudeid ja õigusakte. Teab mootorsõidukite kliimaseadmetes külmaainena kasutatavate gaaside ja tehniliste vedelike kasutamise ja omaduste põhialuseid. Tunneb töö- ja tuleohutuse, töökeskkonna ning jäätmekäitluse nõudeid. Kontrollib, hooldab ja vahetab kliimaseadmeid ja nende komponente. On valmis füüsilist pingutust nõudvaks tööks.

Sõiduauto hooldus, ülddiagnostika ja remont	16 EKAP	Hindab sõiduauto ning selle lisaseadmete vastavust kehtivatele tehnilistele nõuetele. Teeb sõiduauto ning selle töö- ja lisaseadmete hooldust, diagnostikat ja remonti. On valmis füüsilist pingutust nõudvaks tööks.
Liiklusõpetus	3 EKAP	Teab ja järgib liiklusõigusakte ning liiklusohutusnõudeid. Tunneb sõiduautole esitatavaid tehnilisi nõudeid. Juhib sõiduautot ohutult. Tunneb ja rakendab esmaabivõtteid.
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6 EKAP	Mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis. Mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist. Mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas. Mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel. Käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.
Praktika I	15 EKAP	Tunneb ettevõtte sisekorraeeskirja vastava töökoha ametijuhendit ja töökeskkonda ning -korraldust. Mõistab töötervishoiu ja töö- ja keskkonnaohutuse tähtsust. Täidab korrektselt praktikajuhendaja poolt antud tööülesandeid. Suhtleb kaastöötajatega sõbralikult ning korrektselt. Täidab praktikaga seotud dokumente nõuetekohaselt.
Praktika II	30 EKAP	Teeb sõiduauto hooldus-, diagnostikaja remonditöid. Tunneb ettevõtte sisekorraeeskirja sõiduautotehniku ametijuhendit ja töökeskkonda ning -korraldust. Mõistab töötervishoiu ja töö- ja keskkonnaohutuse tähtsust. Täidab korrektselt praktikajuhendaja poolt antud tööülesandeid. Suhtleb kaastöötajate ja klientidega sõbralikult ning korrektselt. Täidab praktikaga seotud dokumente nõuetekohaselt.
Üldõpingute moodulid (30 EKAP)		
<i>Nimetus</i>	<i>Maht</i>	<i>Õpiväljundid</i>
Keel ja kirjandus	6 EKAP	Väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses. Väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses. Arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal. Koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates. Arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal. Loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neid esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid. Väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses. Koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates. Loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neid esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid. Väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses. Tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega. Väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga.
Võõrkeeled	4,5 EKAP	Suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana; esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti. Kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga. Kasutab võõrkeelesõnastust arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostab võõrkeeleõpet elukestva õppega. Mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel. Suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana; esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti. Kasutab võõrkeeleõpet arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostab võõrkeeleõpet elukestva õppega. Suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana; esitab ja kaitseb erinevates

mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti. Kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga. Kasutab võõrkeeleskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostab võõrkeeleõpet elukestva õppega. On teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest; koostab tööle asumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusedokumentid.

Matemaatika

5 EKAP

Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.

Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.

Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.

Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.

Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.

Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.

Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult.

Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.

Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsid ja hinnates tulemuste

tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel. Kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust. Kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest. Seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutab nende õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi. Esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendab oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult. Kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel.

Loodusained

6 EKAP

Mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel. Mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimivate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel. Mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele. Leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel. Mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel. Mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimivate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel. Mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele. Leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel. Mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel. Mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimivate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel. Mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele. Leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel. Mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel. Mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimivate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel. Mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele. Leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel.

Sotsiaalsained

7 EKAP

Mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi. Hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärkus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu. Omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist. Omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust. Mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi. Hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärkus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu. Omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust. Omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist. Hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärkus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu.

Kunstiained

1,5 EKAP

Eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid. Tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooa. Analüüsib

oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse. Kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.

Valikõpingute moodulid (27 EKAP)

Nimetus	Maht	Õpiväljundid
Väikemasinate hooldus	3 EKAP	Tunneb haljastuse hoolduses ja majapidamises kasutatavate väikemasinate ehitust ja tööpõhimõtet. Hooldab, vahetab ja remondib haljastuse hoolduses ja majapidamises kasutatavate väikemasinate komponente.
Erialane huviring	2 EKAP	Kasutab projektitöö iseloomust lähtuvalt sobivaid tööriistu, -vahendeid ja -võtteid. Tunneb erinevate autoerialade omavahelist seost.
Maalritööriistad ja -seadmed ning -materjalid	2 EKAP	Tunneb ja kasutab maalritööks vajaminevaid materjale, tööriistu ja seadmeid.
Kitsa matemaatika kursus	10 EKAP	Lahendab iseseisvalt erineva raskusastmega ülesandeid ja mõistab selle kaudu matemaatika sotsiaalset, kultuurilist ja isiklikku tähtsust. Mõistab õpitu ulatuses matemaatilisi seoseid, protseduure ja tekste, seostab neid igapäevaeluga. Arutleb loovalt ja loogiliselt, hindab tulemuse tõepärasust. Mõistab ümbritsevas maailmas valitsevaid, loogilisi, funktsionaalseid, statistilisi ja ruumilisi seoseid. Näeb ja sõnastab ülesannete lahendamisel tekkivaid probleeme, genereerib ideid ülesande lahendamiseks. Kasutab matemaatika õppimisel ja rakendamisel erinevaid teabeallikaid. Hindab kriitiliselt neis sisalduva teavet. Rakendab õpitud matemaatikateadmisi isiklike kulude ja tulude arvutamisel ning tasakaalus hoidmisel. Lahendab iseseisvalt erineva raskusastmega ülesandeid ja mõistab selle kaudu matemaatika sotsiaalset, kultuurilist ja isiklikku tähtsust. Mõistab õpitu ulatuses matemaatilisi seoseid, protseduure ja tekste, seostab neid igapäevaeluga. Arutleb loovalt ja loogiliselt, hindab tulemuse tõepärasust. Mõistab ümbritsevas maailmas valitsevaid, loogilisi, funktsionaalseid, statistilisi ja ruumilisi seoseid. Näeb ja sõnastab ülesannete lahendamisel tekkivaid probleeme, genereerib ideid ülesande lahendamiseks. Kasutab matemaatika õppimisel ja rakendamisel erinevaid teabeallikaid. Hindab kriitiliselt neis sisalduva teavet. Rakendab õpitud matemaatikateadmisi isiklike kulude ja tulude arvutamisel ning tasakaalus hoidmisel. Lahendab iseseisvalt erineva raskusastmega ülesandeid ja mõistab selle kaudu matemaatika sotsiaalset, kultuurilist ja isiklikku tähtsust. Mõistab õpitu ulatuses matemaatilisi seoseid, protseduure ja tekste, seostab neid igapäevaeluga. Arutleb loovalt ja loogiliselt, hindab tulemuse tõepärasust. Mõistab ümbritsevas maailmas valitsevaid, loogilisi, funktsionaalseid, statistilisi ja ruumilisi seoseid. Näeb ja sõnastab ülesannete lahendamisel tekkivaid probleeme, genereerib ideid ülesande lahendamiseks. Kasutab matemaatika õppimisel ja rakendamisel erinevaid teabeallikaid. Hindab kriitiliselt neis sisalduva teavet. Rakendab õpitud matemaatikateadmisi isiklike kulude ja tulude arvutamisel ning tasakaalus hoidmisel. Lahendab iseseisvalt erineva raskusastmega ülesandeid ja mõistab selle kaudu matemaatika sotsiaalset, kultuurilist ja isiklikku tähtsust. Mõistab õpitu ulatuses matemaatilisi seoseid, protseduure ja tekste, seostab neid igapäevaeluga. Arutleb loovalt ja loogiliselt, hindab tulemuse tõepärasust. Mõistab ümbritsevas maailmas valitsevaid, loogilisi, funktsionaalseid, statistilisi ja ruumilisi seoseid. Näeb ja sõnastab ülesannete lahendamisel tekkivaid probleeme, genereerib ideid ülesande lahendamiseks. Kasutab matemaatika õppimisel ja rakendamisel erinevaid teabeallikaid. Hindab kriitiliselt neis sisalduva teavet. Rakendab õpitud matemaatikateadmisi isiklike kulude ja tulude arvutamisel ning tasakaalus hoidmisel.

kaudu matemaatika sotsiaalsed, kultuurilist ja isiklikku tähtsust. Mõistab õpitu ulatuses matemaatilisi seoseid, protseduure ja tekste, seostab neid igapäevaeluga. Arutleb loovalt ja loogiliselt, hindab tulemuse tõepärasust. Mõistab ümbritsevas maailmas valitsevaid, loogilisi, funktsionaalseid, statistilisi ja ruumilisi seoseid. Näeb ja sõnastab ülesannete lahendamisel tekkivaid probleeme, genereerib ideid ülesande lahendamiseks. Kasutab matemaatika õppimisel ja rakendamisel erinevaid teabeallikaid. Hindab kriitiliselt neis sisalduva teavet. Rakendab õpitud matemaatikateadmisi isiklike kulude ja tulude arvutamisel ning tasakaalus hoidmisel.

Lahendab iseseisvalt erineva raskusastmega ülesandeid ja mõistab selle kaudu matemaatika sotsiaalsed, kultuurilist ja isiklikku tähtsust. Mõistab õpitu ulatuses matemaatilisi seoseid, protseduure ja tekste, seostab neid igapäevaeluga. Arutleb loovalt ja loogiliselt, hindab tulemuse tõepärasust. Mõistab ümbritsevas maailmas valitsevaid, loogilisi, funktsionaalseid, statistilisi ja ruumilisi seoseid. Näeb ja sõnastab ülesannete lahendamisel tekkivaid probleeme, genereerib ideid ülesande lahendamiseks. Kasutab matemaatika õppimisel ja rakendamisel erinevaid teabeallikaid. Hindab kriitiliselt neis sisalduva teavet. Rakendab õpitud matemaatikateadmisi isiklike kulude ja tulude arvutamisel ning tasakaalus hoidmisel.

Lahendab iseseisvalt erineva raskusastmega ülesandeid ja mõistab selle kaudu matemaatika sotsiaalsed, kultuurilist ja isiklikku tähtsust. Mõistab õpitu ulatuses matemaatilisi seoseid, protseduure ja tekste, seostab neid igapäevaeluga. Arutleb loovalt ja loogiliselt, hindab tulemuse tõepärasust. Mõistab ümbritsevas maailmas valitsevaid, loogilisi, funktsionaalseid, statistilisi ja ruumilisi seoseid. Näeb ja sõnastab ülesannete lahendamisel tekkivaid probleeme, genereerib ideid ülesande lahendamiseks. Kasutab matemaatika õppimisel ja rakendamisel erinevaid teabeallikaid. Hindab kriitiliselt neis sisalduva teavet. Rakendab õpitud matemaatikateadmisi isiklike kulude ja tulude arvutamisel ning tasakaalus hoidmisel.

Esteetika ja eetika	1,5 EKAP	Mõistab esteetika ja eetika sisu ja olemust ja saab aru eetiliste vastuolude tekkimise põhjustest. Tuleb toime eetiliste konfliktidele lahenduste otsimise ja leidmisega.
Värviopetus ja kompositsioon	2 EKAP	Seonduvaid mõisteid ja teadmisi oma elukvaliteedi tõstmiseks igapäevaelus. Arendab loovust läbi kujundilise, ruumilise ja abstraktse mõtlemise. Mõistab värvide mõju inimese psüühilisele seisundile.
Keevitus- ja tuletööde teostamine	5 EKAP	Kontrollib keevitusseadmete töökorras olekut ja teeb ettevalmistused ohutuks keevitustööks. Valib antud tööks sobiva keevitusviisi, häälestab kasutatavad seadmeid ning sooritab keevitustööd korrektselt, järgides ohutusnõudeid. Puhastab keevitatavad pinnad. Tunneb erinevate materjalide tuleohtlikkust ning erinevate keevitusgaaside omadusi ja kasutusotstarbeid. Hindab keevise kvaliteeti ja järeltötluse vajadust ning järeltöötleb keevisõmblused.
Loogiline ja ruumiline mõtlemine	2 EKAP	Ruumiline ja loogiline mõtlemine on paranenud.
Riigikaitse	2 EKAP	Mõistab ajateenistuse kui spetsiifilise ala nõudeid. Omab teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis on vajalikud efektiivseks tegutsemiseks kaitsejõududeks ja riigikaitse valdkonnas.
Plastdetailide töötlemine ja remont	3 EKAP	Tunneb autoehituses kasutatavaid plaste. Valib sobiva remonditehnoloogia, tehes kindlaks vigastatud detaili plasti liigi ja vigastuse suuruse. Remondib plastdetailid, järgides ohutusnõudeid ning kasutab vajalikke isikukaitsevahendeid. Korrastab töö lõppedes töökoha ja kasutatud tööriistad koheselt. Ladustab utiliseeritava plasti vastavalt ettevõtte sisekorraeeskirjale.
Klaasitööde tegemine	3 EKAP	Tuvastab visuaalselt klaasi tüübi, kinnitusviisi ning vigastuse iseloomu ja valib vastava remonditehnoloogia, arvestades klaasil olevate lisaseadmetega. Planeerib tööetapid vastavalt töömahule ja autovalmistaja remondijuhisele ning valmistab sõiduki ette klaasivahetuseks või remondiks. Eemaldab ja paigaldab sõiduki klaase, järgides tehnoloogiat, autotootja nõudeid. Transpordib ja käsitleb klaase, järgides töökoha ohutusnõudeid. On valmistanud füüsilist pingutust nõudvaks tööks. Remondib esiklaasi pindvigastused, järgides remonditehnoloogiat, kvaliteedi- ja ohutusnõudeid. On valmistanud füüsilist pingutust nõudvaks tööks.

Valikõpingute valimise võimalused:

Maht 27 EKAP

Valikõpingu alustamiseks on vajalik vähemalt poolte õpilaste soovi antud valikainet õppida.

Rühma suurus vähemalt 8 õpilast. Vastasel korral määrab kool sobivaima valiku.

Õpilasel on õigus lisaks eelnimetatud valikõpingutele või nende asemel omandada veel valikõpinguid nii Valgamaa Kutseõppekeskuse kui ka teiste õppeasutuste poolt pakutavate valikõpingute seast.

I aastal valib õppija valikaineid 15 EKAP'i ulatuses;

II aastal valib õppija valikaineid 11 EKAP'i ulatuses;

III aastal valib õppija valikaineid 1 EKAP'i ulatuses.

Spetsialiseerumise võimalused:

Puuduvad

Õppekava kontaktisik:

Ees- ja perenimi .....

Amet .....

Telefon 766 8573, 76 68 572, 766 8595, 76 66 087, 76 66 084, 766 8575, 766 6080, 76 66 083, 76 68 573, 5246710, 76 68 577, 766 8570, 76 70 496, 767 0137, 766 3225, 766 8576, 76 70 137, 53488499, 76 66 081, 56623060, 766 3222, 767 0496, 53487072, 56456139, 76 66 080, 76 63 226, 76 63 225, 56110086, 7663 226, 766 6090, 76 68 595, 76 68 574, 76 66 090, 766 8572, 766 6083, 766 6084, 5093546, 53008085, 5048562, 766 080, 766 8577, 7668595, ...

Märkused:

Kooli õppekava ja moodulite rakenduskavad on kättesaadavad:

https://siseveeb.ee/vkok/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=72

https://siseveeb.ee/vkok/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=72&rakenduskavad=jah (koos moodulite rakenduskavadega)

Sõiduautotehnik

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta	3. õppeaasta
Põhiõpingute moodulid	123	33	37	53
Sõiduautotehniku alusteadmised	30	30		
Sõiduauto kere ja sisustuse seisundi hindamine, hooldus ja remont	4	1	3	
Mootori hooldus, diagnostika ja remont	6		3	3
Jõuülekande hooldus, ülddiagnostika ja remont	4		1	3
Elektriseadiste ja mugavussüsteemide hooldus, ülddiagnostika ja remont	4		4	
Juhtimisseadmete ja veermiku hooldus, ülddiagnostika ning remont	4		4	
Kliimaseadmete (soojendus-, ventilatsiooni- ja jahutusseadmete) hooldus, ülddiagnostika ja remont	1			1
Sõiduauto hooldus, ülddiagnostika ja remont	16	1	5	10
Liiklusõpetus	3			3
Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6	1	2	3
Praktika I	15		15	
Praktika II	30			30
Üldõpingute moodulid	30	12	12	6
Keel ja kirjandus	6	2	2	2
Võõrkeeled	4,5	2	1	1,5
Matemaatika	5	2	2	1
Loodusained	6	3	2	1
Sotsiaalsained	7	3	4	
Kunstiained	1,5		1	0,5
Valikõpingute moodulid	27	15	11	1
Väikemasinate hooldus	3			
Erialane huviring	2			
Maalritööriistad ja -seadmed ning -materjalid	2			
Kitsa matemaatika kursus	10			

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta	2. õppeaasta	3. õppeaasta
Esteetika ja eetika	1,5			
Värviõpetus ja kompositsioon	2			
Keevitus- ja tuletööde teostamine	5			
Loogiline ja ruumiline mõtlemine	2			
Riigikaitse	2			
Plastdetailide töötlemine ja remont	3			
Klaasitööde tegemine	3			

Sõiduautotehnik

Seosed kutsestandardi „ kompetentside ja eriala õppekava moodulite vahel.

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Eriala õppekava moodulid											
	Sõiduautotehniku alusteadmised	Sõiduauto kere ja sisustuse seisundi hindamine, hooldus ja remont	Mootori hooldus, diagnostika ja remont	Jõuülekanne hooldus, ülddiagnostika ja remont	Elektriseadiste ja mugavussüsteemide hooldus, ülddiagnostika ja remont	Juhtimisseadmete ja veermiku hooldus, ülddiagnostika ning remont	Kliimaseadmete (soojendus-, ventilatsiooni- ja jahutusseadmete) hooldus, ülddiagnostika ja remont	Sõiduauto hooldus, ülddiagnostika ja remont	Liiklusõpetus	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	Praktika I	Praktika II
Mootorsõiduki ülddiagnostika, hooldus ja remont	X							X	X	X	X	X
Kere, sisustuse ja pealisehituse ülddiagnostika, hooldus ja remont		X						X			X	
Mootori ülddiagnostika, hooldus ja remont			X					X			X	X
Jõuülekanne ülddiagnostika, hooldus ja remont				X				X			X	X
Elektriseadiste ja mugavussüsteemide ülddiagnostika, hooldus ja remont					X			X				X
Juhtimisseadmete ja veermiku ülddiagnostika, hooldus ja remont						X		X			X	X
Kliimaseadmete (sõitjateruumi soojendus-, ventilatsiooni- ja jahutusseadmete) ülddiagnostika, hooldus ja remont								X				X
Lisa- ja tööseadmete ning nende hüdro-süsteemide ja kinnituse mehhanismide ülddiagnostika, hooldus ja remont								X			X	X
Mootorsõidukitehnik, tase 4 kutset läbiv kompetents	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X – tähistatakse, millises õppekava moodulis arendatakse ja hinnatakse nimetatud kompetentsi